

- Василю Васильовичу, кому із колишніх у далекому і не так віддаленому минулому студентів не знайома така картина: в аудиторію заходить викладач і, перш ніж розпочати заняття, проводить перекличку. Усі прогульники потрапляли на "замітку". Скажемо відверто, не солодко було під час екзамену тому студенту, навпроти прізвища якого стояли промовисті позначки "н/б" або просто "галочки". У безнадійну ситуацію потрапляли й ті, хто з'являється на екзамен без законспектованих, вічно актуальніх праць відомих класиків. Чи не так?

- Справді, така тенденція у навчальному процесі ще декілька років тому мала місце. Вважалось: якщо студент акуратно відсиджує лекції і має "солідний" конспект – значить, заслуговує задовільної оцінки. А якщо він ще спромігся бодай із запинками переказати "зазубрений" матеріал – тоді претендував потрапити у престижну "когорту" відмінників.

- З цього приводу мені пригадався цікавий випадок. Коли під час практичних занять студента запитали, у чому полягає істотна відмінність між

тоталітарною і демократичною системами, той, аби вгодити викладачеві, ретельно зацитував його ж визначення. Професор задоволено кивав головою і навіть поставив таку "оригінальну" відповідь усім за приклад. Справді, розбіжностей у поглядах і думках викладача та студента не було.

- Чого гріха таїти, були й такі випадки. Однак ці часи канули в Лету. З врахуванням нових тенденцій, пов'язаних з демократичними процесами, проводимо нині реформи. Новий державний устрій, радикальні перетворення в економіці, соціальній сфері вимагають відповідних підходів і змін в організації навчання, зокрема, в оцінці знань студентів. Будемо відвертими, школам, для яких наш вуз є кузнею кадрів, як іншим галузям народного господарського комплексу, сьогодні не потрібні, якщо їх можна так назвати, спеціалісти, котрі володіють лише завченим напам'ять, нерідко догматичним "багажем" інших.

- Якщо можна, деталізуйте, будь ласка, цю думку.

- Маю на увазі передовсім, щоб кожен студент, завтрашній потенційний випускник нашого університету, здобув на власній руці (а головне – відчув у цьому потрібності) самостійно мислити, грамотно й логічно аналізувати факти та події, розвинувши свої власні висновки. Викладач не повинен домагатися лише механічного

засвоєння студентом програмного матеріалу. Його завдання, передусім – дати потрібну інформацію, так би мовити, консультивно-оглядове означення проблем, при необхідності підказати можливі шляхи її вирішення. Доцільно також скерувати до першоджерел, допомогти молодій людині зорієнтуватися у глибинних джерелах інформаційного простору. А що вибирати для себе і на що орієнтуватися

результатами останніх чотирьох екзаменаційних сесій якість знань зростає на 3–4 відсотки і в цілому вперше за історію нашого вузу сягнула 54 процентів. Стабільнім є ріст цих показників на фізико-математичному, географічному, хіміко-біологічному, психолого-педагогічному, ПВПК, історичному факультетах та факультеті іноземних мов. Цього, на жаль, не скажеш про ІПФ, факультет фізвиховання та музично-педагогічний.

- Здавалось би, усі працюють у рівних умовах, а чому ж результати різні?

- Передусім дається взнаки недостатнього контролю окремих керівників за навчальним процесом. Скажімо, сезонність стрибків якості знань на тому ж музично-педагогічному факультеті пояснюється не лише відображенням сезонності настроїв "особливо творчих на-тур", а й тією методичною невизначеністю та різноспрямованістю поглядів і дій працівників деканату і деяких кафедр. Не може не турбувати й те, що понад 33 відсотки студентів задовільняються так званими

змішаними оцінками, а майже дев'ять відсотків вчаться на "задовільно".

- Відомо, що посередній студент не зможе в майбутньому стати добрим спеціалістом. Чи зможуть такі фахівці знайти своє місце в нинішніх ринкових умовах, умовах гострої конкуренції за кожне робоче місце?

- Питання риторичне. І при нагоді хотілося б нагадати про це деяким "трійочникам". Якщо відставання від навчальної програми окремих першокурсників ще можна пояснити їх адаптацією у вузі, то цього не скажеш про друго- і третьокурсників, які "лідирують" у низькій успішності. А причини відомі – байдужість і лінощі, безвідповідальне ставлення до своїх обов'язків. Саме на цих курсах зафіксовано найбільше пропусків занять без поважних причин, а відповідно й "боржників" після закінчення екзаменаційних сесій.

- Складається враження, що весті облік відвідування занять усетаки потрібно?

- Звичайно, що потрібно, але насамперед для статистичного аналізу, а не сприймати це як догму. Ніколи ніхто не діркав за пропуски занять тим студентам, які вчаться успішно. Але, даруйте, коли за студентом тягнеться шлейф "хвостів" і в його заліковці переважають задовільні оцінки, тоді доводиться аналізувати і спитати

(Закінчення на 2 стор.).

Реформа навчання ЧАС ДИКТУЄ НОВІ ПІДХОДИ

На запитання "Студентського вісника" відповідає проректор із навчальної роботи, доктор біологічних наук, професор Василь Васильович Грубінко.

– то вже особиста справа студента.

– Отже, йдеться про творче осмислення тієї чи іншої теми, щоб завтрашній випускник вузу, прийшовши на роботу, вмів здобуті знання реалізувати не казенно, а з відчуттям особистого бачення проблем і шляхів їх вирішення.

– Саме для цього ставимо нині завдання, щоб, іспит не зводився лише до вимог дати відповіді на зазначені в екзаменаційному білеті питання, а став предметом обговорення наукової проблеми, невимушеної розмови, під час якої студент зміг би виявити свої аналітичні наявності, здатність знаходити і опрацьовувати інформацію, вміння висловлювати і відстоювати свої погляди і думки.

– Отож, іспит повинен стати своєрідною невимушеною бесідою двох – досвідченого і початкового колег, під час якої екзаменатор має можливість ширше дізнатись про рівень засвоєння студентом знань, його здатність аналітично мислити і відповідно оцінити їх?

– На жаль, ця модель у нас поки що існує в ідеалі. За останні два з половиною років вдалося реалізувати лише окремі її елементи. Крім цього, є ще декілька чинників успішного просування вперед, включаючи грунтовну організаційну й контролючу роботу деканатів і кафедр. Тому в даний час маємо загалом чітку тенденцію до поступового зростання якості знань. За

ЧАС ДИКТУЄ НОВІ ПІДХОДИ

(Закінчення.

Початок на 1 стор.)

його про причини відсутності на лекціях, а заодно поцікавитися, яка мета перебування такого, як кажуть в народі, неука в навчальному закладі.

Для успішного здобуття знань у нас створені всі умови: належно обладнані аудиторії та приміщення для практичних занять, працюють бібліотеки з читальними залами, встановлено комп'ютери, інші технічні засоби. Надалі маємо намір скоротити час аудиторних групових занять, а натомість проводитимемо індивідуальні консультації з виконанням ІНДЗ. Це дасть зможу студентам більше займатися самостійно з поглибленим вивченням фундаментальних дисциплін, знання яких їм будуть потрібні у майбутньому. Враховуючи побажання студентів, впроваджуємо інші прогресивні форми організації навчального процесу. Кожен може безкоштовно скористатися послугами Інтернету. Найгаль, сьогодні цією можливістю користуються лише 4,8 відсотків студентів (винятком є історичний, хіміко-біологічний та факультет іноземних мов).

Зустріч для вас

Відомості про результати зимової екзаменаційної сесії

Факультет	Повинні складати екзамени	Складали з усіх предметів навчального плану	Дістали незадовільну оцінку	Абсолютна успішність (%)	Якість знань (%)
Хіміко-біологічний	566	549	16	97	62
Фізико-математичний	434	376	58	87	52
Географічний	441	385	46	89	52
Філологічний	695	644	37	94	46
Іноземних мов	589	589	0	100	70
Фізичного виховання	332	276	46	83	44
ІПФ	459	374	55	82	36
ППФ	211	206	5	98	61
ПВПК	442	407	25	92	59
Музично-педагогічний	116	114	2	98	57
Історичний	342	319	8	98	66
Всього по університету	4627	4239	298	92	54

Словом, робимо все, аби кожен, хто навчається у нашому вузі, став високоосвіченим, готовим до творчої і плідної праці спеціалістом. Чи будуть завтра такими наші сьогоднішні студенти – це вже насамперед залежить від них

самих, їх бажання, наполегливості і працевдатності. У цьому усім бажаю успіхів.

– *А ми теж зичимо Вам нових творчих здобутків і дякуємо за відверту розмову.*

Андрій ГРИЦІШИН.